

Helse-Norge må møte hele mennesket

Grethe Nordhelle

Psykolog og advokat, privat praksis

Er det bare i Harald Schjelderups hus at åndelighet er fraværende?

DEBATT: ÅNDELIGHET

William Wundts persepsjonsstudier på slutten av 1880-tallet innledet en ny æra i psykologien. Eksperimentalpsykologien ble et ledd i en streben for å oppnå anerkjennelse for psykologi som en akademisk vitenskapelig disiplin. Har vi ikke snart nådd det målet? Er ikke tiden inne for igjen å romme menneskets sjel i psykologien? Som fagpersoner har vi ikke et ansvar for å kunne tilby en helhetlig forståelse og hjelp? Skal fragmentert forskning gå på bekostning av å utvide vår helhetlige dypere forståelse av mennesket? Er det våre vitenskapelige metoder som skal gi rammene for vår mulighet til forståelse av mennesket? Eller har vi tillit til at kunnskap om den egentlige virkeligheten ikke kan være bundet av den akademiske vitenskapens metodiske rammer? For å bli kjent med den åndelige dimensjonen i seg selv forutsettes tid med seg selv. Hvordan skal vi som psykologer kunne romme hele det mennesket som søker oss som psykolog, hvis vi ikke rommer en åndelig dimensjon i oss selv?

Religion i Tidsskriftet

I 1995 foretok Svein Larsen et tilbakeblikk på de ti siste årganger av Tidsskriftet (nr. 9/1995). Hans kartlegging viste at det i denne perioden kun var noen få innlegg om religion. Ingen av disse var hovedinnlegg. Larsen konkluderte med en forsiktig antakelse om at norske psykologer bare i liten grad forholder seg til religiøsitet, i alle fall innenfor egen stand.

Noe har skjedd siden den tid: Forum for psykologi og spiritualitet ble etablert av og for psykologer som nettopp ikke fant rom for temaet på temaets egne premisser i egen forening. Forumet lever fortsatt sitt tilbaketrunkne, beskjedne liv. Et søk i dag gir meg 400 treff på religion i Tidsskriftet, og det har også kommet ut et temanummer om psykologi og religiøsitet (nr. 11/2003).

Organisert åndelighet

Religion og religiøsitet er en organisert form for åndelighet. Åndelighet er uavhengig av tilknytning til en religion. Med åndelighet menes eksistensen av en kraft som ikke er materiell og derved ikke kan oppfattes gjennom våre fysiske sanser. Et nytt søk i Tidsskriftets senere årganger gir meg kun to treff på begrepet åndelighet.

Jeg vil forsiktig antyde at vi er helt i den spede begynnelse med igjen å gi rom for sjelen i den etablerte psykologien. Med sjelen menes da det i oss som er en del av denne immaterielle kraften. I første kvartal 2012 utkommer boken *Åndelighet i profesjonell praksis*, på Gyldendal Akademisk, med undertegnede og Torill Danbolt som redaktører. Boken er en konsekvens av nettopp den svakhet Lina Søreide påpeker i sitt innlegg i dette nummer av Tidsskriftet, at den åndelige dimensjonen neglisjeres.

Men det skjer dessverre ikke bare i Harald Schjelderups hus, men generelt i helse- og sosialsektoren i Norge, at den profesjonelle unnlater å møte *hele* mennesket.

post@nordhelle.no

